

Vergaderjaar 2024–2025

36 180

Doen waar Nederland goed in is – Strategie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Nr. 132

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSHULP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 februari 2025

In december 2024 zond ik u de periodieke rapportage «Synergie in Ontwikkeling» over coherentie van het Nederlandse beleid en de effecten op voedselzekerheid, water en klimaat in ontwikkelingslanden, van de Directie Internationaal Onderzoek en Beleidsevaluatie (IOB) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.¹

De commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp verzocht onlangs om een aparte kabinetsreactie op deze IOB-evaluatie en om deze los van en vóór de beleidsbrief over Ontwikkelingshulp te ontvangen.² Hieronder ga ik in op de conclusies en aanbevelingen van de IOB.

Het onderzoek

De IOB onderzoekt diverse aspecten van coherentie: intern – tussen Nederlandse projecten onderling; extern – tussen Nederlandse projecten en het beleid van het partnerland en andere donoren; samenhang in de tijd; en geografische samenhang (lokaal, nationaal, mondiaal). Het betreft de periode 2016–2023. De evaluatie focust op Bangladesh, Ethiopië en Mozambique. De IOB onderzoekt ook hoe het Nederlandse ontwikkelingsbeleid samenhangt met beleid ten aanzien van productie, consumptie, milieu en internationale handel. In hoeverre versterken die elkaar of werken ze elkaar tegen?

Reactie op de conclusies

Het kabinet is de IOB erkentelijk voor de waardevolle analyse van resultaten en samenhang (coherentie) binnen begrotingsartikel 2: «Duurzame Ontwikkeling», met subartikelen 2.1 Voedselzekerheid,

¹ Kamerstuk 36 180, nr. 131

² Kenmerk 36 180, nr. 131/2025D02799

2.2 Water, en 2.3 Klimaat. Het kabinet verwelkomt het oordeel dat in de drie landen goede resultaten zijn bereikt op de drie sub-artikelen, en erkent dat resultaten niet altijd toekomstbestendig zijn (conclusie 3). Hier is verbetering nodig. Het kabinet neemt nota van de conclusie dat meer coherentie betere resultaten oplevert en dat minder coherentie de toekomst-bestendigheid van resultaten onder druk kan zetten.

Reactie op de beleidsaanbevelingen

De aanbevelingen van de IOB bieden kansen om de programmering voor voedselzekerheid en watermanagement aan te scherpen binnen de nieuwe richting van het hulpbeleid van het kabinet, met focus op Nederlandse belangen. Het kabinet ziet perspectief om meer te investeren in lange termijn nationale strategieën en samenhangende, geïntegreerde water- en voedselzekerheidsprogramma's, aangevuld met korte studies en innovatieve pilot programma's die de uitvoering voeden. Daarbij verdient nazorg aandacht, bijvoorbeeld voor onderhoud van waterinfrastructuur. Dit alles wordt gecombineerd met een stevige beleidsdialoog met het partnerland en coördinatie en co-financiering met andere donoren (aanbevelingen 1, 2, 3). Opvolging van de aanbevelingen vergt maatwerk, geen «one size fits all» omdat de randvoorwaarden per land verschillen. Dit vraagt capaciteit en continuïteit op Nederlandse ambassades (aanbeveling 5) die effectief en efficiënt moet worden ingezet, binnen de beperking van de taakstelling.

Het kabinet waardeert de aanbeveling om monitoring en evaluatie vaker te richten op samenhangende pakketten van interventies in plaats van individuele projecten (aanbeveling 6). Ook hier is capaciteit op posten een belangrijke randvoorwaarde. Ten aanzien van coherentie van beleid op gebied van productie, consumptie, milieu en internationale handel (aanbeveling 7) zal het kabinet, zoals de IOB aanbeveelt, op verschillende kanalen blijven inzetten: EU handelsverdragen, de voedselsysteembenaandering, en interdepartementale coördinatie via onder andere de Monitor Brede Welvaart en de Nationale SDG-rapportage.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp,
R.J. Klever